

وہسیہ تمامہی پیشہوای شہید

قازی مہ حممد

بسم الله الرحمن الرحيم

رۆلہ و برا عہزیزہ کانم! برا بہشخورا وہ کانم، میللہ تہ زولم لیکرا وہ کہم! وام لہ دوایین ساتہکانی ژیانمدا، چہند ئاموژگارییہ کتان دہ کہم، وہرن بہ خاتری خوا چیتر دوژمنایہ تیی یہ کتری مہ کەن؛ یہک بگرن و پشتتان وہ یہ کتری بدەن، لہ بہرابەر دوژمنی زۆردار و زالم بوہستن، خۆتان بہ خۆراییی بہ دوژمن مہ فرۆشن، دوژمن ہەر ئەوہندہ ئیوہی دەوئ، تا کاری خۆتان پی جیبہجی دەکا و قەت بہ زہیی پیتاندا نایہ؛ لہ ہەر ہەلیکدا بی، قەت لیتان نابووئ.

دوژمنانی گہلی کورد زۆرن، زالم، زۆردارن؛ بی بہ زہیین؛ رەمزی سەرکەوتنی ہەر گہل و نہتہ وہ یہک، یہ کگرتن و یہ کبوونہ؛ پشتگیری تہواوی میللہ تہ. ہەر میللہ تیک یہکیہ تیی و تہبایی نہ بی، ہەر دەم ژێردەستی دوژمنانی دە بی، ئیوہ گہلی کورد! ہیچتان لہ گہلانی سەر ئەم گۆی زہویہ کەمتر نیہ، بہ لکوو لہ پیاوہتی و غیرەت و لیہاتووئی؛ لہ زۆر لہو گہلانی زگار بوون لہ پیشترن. ئەو میللہ تانہی کە لہ چنگی دوژمنہ زۆردارہکانیان زگار یان بوو، وەک ئیوہن؛ بہ لام ئەوانہی خۆیان زگار کردوہ، یہکیہ تیان لہ نیواندا ہہ بووہ؛ با ئیوہش وەکوو ہەموو گہلانی رووی زہوی، چیتر ژێردەست نہ بن؛ ہەر بہ یہ کگرتن و حەسوودی بہ یہک نہ بردن و خۆنہ فرۆشتن بہ دوژمنان لہ دژی نہتہ وہ کەمان دەتوانن زگار بن.

براکانم! چیتر فریوی دوژمن مەخۆن؛ دوژمنی کورد لہ ہەر رەنگ و دەستہ و قەومیک بیت، ہەر دوژمنہ، بی روحمہ، بی ویژدانہ؛ روحمتان پی ناکا، بہ یہ کترتان بہ کوشت دەدا؛ تہماحو و بہر دەنی؛ بہ درۆ و فرۆفیل بہ گز یہ کترودا دەکا؛ لہ ناو ہەموو دوژمنہکانی گہلی کورد، دوژمنی عہجەم لہ ہەموویان زالمتر و مەلعوونتر و

خوانه ناستر و بیبه زه بیتره؛ له هیچ تاوانیک به رانبه ر به گه لی کورد دست ناگیر پته وه؛ هر به در پزایی میژوو له گه ل گه لی کورد، غه رز و کینه ی ریشه داری هه بووه و هه یه تی.

ته ماشا کهن، پروانن ته وای گه وره پیاوانی گه له که تان، له سمایل ئاغای شکاکه وه بگره؛ تا چه وهر ئاغای برای و هه مزه ئاغای مهنگور و چهند و چهندین مرؤقی دیکه، هر هه موویان به فریودان، ئارامیان کردنه وه و خه لکیان له پشت کردنه وه و ئینجا زور نامه ردانه، کوشتیانن؛ هه موو ئه وانیه یان به سویند و قورئان فریودان که گویا عه جه م نییه تی خیری له گه لیان دا هه یه و چاکه یان له گه ل دا ده کات، به لام هر کورده خو ش باوه رپه و به سویند و سوژی عه جه م فریوی خوارده و باوه ری بی هیانون؛ که چی تا ئیستاش به در پزایی میژوو، که س نه دیدوه تاکوو جار یکیش عه جه م به سویند و واده و ئه و په یمانانه ی که به سه رانی کوردی داوه، وه فای بی بکا و واده کانی له گه ل کورد به جی بگه یه نی؛ هر هه مووی درؤ و فروقیل بووه. جا وا من وه کوو برایه کی چووکه ی ئیوه، له ریگای خوادا، بو خاتری خودا بیتان ده لیم: به کتر بگرن و قهت پشتی به کتر به رمه دن. دلنیا بن ئه گه ر عه جه م هه نگوینتان بداتی، دیاره ژه هری تی کردوه.

به سویند و به لینی درؤی عه جه م فریو مه خو ن؛ که ئه گه ر هه زار جار ده ست له قورئانی پیروزیس بدا و به لیتان بی بدا، دلنیا بن مه به سستی فریودانی ئیوه یه، تاوه کوو فیلیکتان لی بکا. وا من له دوایین ساته کانی ژیاندا به خاتری خودای گه وره ئاموژگاریتان ده که م، بیتان ده لیم و خوا بو خو ی ده زانی که من ئه وه ی له ده ستم هات، به سه ر و به گیان و تی کو شان، به

ئاموژگاری و رینوینی و ریگه ی راست نیشان دانی ئیوه، در پزیم نه کردوه. ئیستاش له و ساته دا و له و بارودوخه دا، دیسان بیتان راده گه یه نم که چیت فریوی عه جه م نه خو ن و باوه ر به سویند و ده ست له قورئانان و به لین و سوژه کانیان مه که ن. چونکه عه جه م نه خوا ده ناسن و نه باوه رپیان به خوا و پیغه مبه ر هه یه و نه باوه رپیان به روژی قیامهت و حساب و کیتاب هه یه. له لای ئه وان ئیوه هر له به ر ئه وه ی که کوردن، با موسلمانیش بن، تاوانبار و مه حکوومن، بو وان دوژمنن؛ سه ر و مال و گیانتان بو ئه وان چه لاله و به غه زای ده زانن، به لینم وانه بوو من برؤم و ئیوه به ده ست ئه و دوژمنه دل په شان ه وه به جی به لیم، زور جاریش بیرم له رابردووو گه وره پیاوانمان کردوته وه، که عه جه م به فریو و سویند و درؤ و حیله گرتوویانن و کوشتوویانن، چونکه له مه یدانی نه به ریدیا بییان نه وه ستان و نه یان توانیوه له به رانبه رپیان دا رابوه ستن، ناچار به درؤ و فروقیل هه لیان خه له تاندوون، کوشتوویانن.

من ئه وانم هر هه موویان له بیر بوو؛ قهتیش باوه رم به عه جه مان نه کردوه؛ به لام عه جه م له پیش گه رانه وه یان بو ئیره چهندین جار وه لام و راسپارده یان به نامه و به نارینی که سی ناوداری کورد و فارس به دانی به لین و په یمانی په کجار زور و بو ره وه که ده وله تی عه جه م و شا خو ی نیه تی خیریان هه یه و ئاماده نین ته نانهت دلؤ پیک

خوین له کوردستان برژئ. ئیستا ئیوه ئەنجامی بەلێنەکانیان بە چاوی خۆتان دەبینن؛ ئەگەر سەرانی هۆز و عەشیرەتە کوردەکانمان خیانەتیان نەکردبا و خۆیان بە حکومەتی عەجەم نەفرۆشتبا، ئیمە و ئیوه و کۆمارەکهەمان وای بەسەردا نەدەهات.

ئامۆژگاری و دەسیەتم ئەوەیە: با منداڵەکانتان بخوینن، چونکە ئیمە میللەتی کورد هیچمان لە میللەتانی دیکە کەمتر نیە، ئیلا خویندن نەبێ؛ بخوینن بۆ ئەوەی لە کاروانی گەلان دوانەکەون، هەر خویندن چەکی کوشندەیی دوژمنە.

دُنیا بن و یزانن ئەگەر تەبایی و یەگرتن و خویندەواریتان باش بێ؛ زۆر باشیش بەسەر دوژمنانتاندا سەردەکەون، ئیوه نابێ بە کوشتنی من و برا و ئامۆزاکانم چاوتان بترسێ، هیشتا دەبێ زۆر کەسی دیکە وەکوو ئیمە لەو ریگایەدا گیانی خۆیان بەخت بکەن؛ تا دەگەنە ئاوات و مەبەستان.

دُنیا لە دوا ئیمەش زۆر کەسی دیکە هەر بە فیل و دووڕوویی لە بەین دەبرین. دُنیا زۆر لەوانە لە دوا ئیمەش دەکەونە دوا فرۆفیلی عەجەمان، لە ئیمەش زانتر و لیھاتووتر دەبن، بەلام هیوادارم کوشتنی ئیمە ببیتە پەند و عیبرەت بۆ دلسۆزانی گەلی کورد. دەسیەتیکی دیکەم بۆ ئیوه ئەوەیە کە لە خوی گەورە داوا بکەن، هەر چیهکتان بۆ سەرفرازی ئەو گەلە کرد، کۆمەکتان لە ئەو بۆ بێ؛ دُنیا خوی گەورە سەرتان دەخا و کۆمەکتان دەکا. رەنگە بلین ئەو بۆ من سەرنەکەوتم، لە وەلامدا دەلیم: بەو خواوە من سەرکەوتووم؛ چ نیعمەتیک و چ سەرکەوتنیک لەو گەورەترە کە ئیستا وا من لە ریگە گەل و میللەت و ولاتەکەمدا، سەر و مال و گیانم لە پیناوی ئەودا دادەنیم، باوەر بکەن من خۆم لە دلمەو و ئارەزووم بوو، ئەگەر مرەم بە مەرگی بمرم کە لە حزووری خوا و رەسوولی خوا و گەل و میللەتەکەمدا، رووسوور بچ؛ بۆ من ئەو مەرگە سەرکەوتنە.

خۆشەویستەکانم! کوردستان مالی هەموو کوردیکە؛ هەر وەکوو لە مالهەدا ئەندامانی ئەو مالهە هەر کەس لە هەر جۆرە کار و کردەوێهەدا دەیزانی، ئەو کارە پێ دەسپێرن، ئیتر کەس مافی چاوچنۆکی پێ نیە، کوردستانی هەر ئەو مالهە؛ ئەگەر زانیتان کەسیک لە ئەندامانی ئەو مالهە کاریکی لە دەست دێ؛ لێی گەرین با بیکا. ئیتر نابێ بەرد

بخەنە سەر رێی و نابێ بەو دلیگر بن کە یەکیک لە ئیوه بەرپرسیارەتی گەورە بە دەستەوێهە. ئەگەر کاری گەورە کەوتۆتە سەر شانی کەسیک و بەرپۆهێ دەبا، دیارە لێی دەزانی و بەرپرسیارەتی گەورەتریشی لە بەرانبەر ئەو ئەرکەدا هەیه.

دُنیا بەرا کوردەکەت هەر چاکترە؛ دوژمن کینە لە دلە و ئەگەر من بەرپرسیارەتی گەورەم لە سەرشانی نەبوا، ئیستا لەژێر داری سێدارەدا رانەدەووستام. بۆیە نابێ لەگەڵ یەکتەری دا چاوچنۆک بن. ئەوانە فەرمانی

ئىمەيان بەجى نەدەگە ياند، نەك ھەر فەرمان جىبەجى نەكردن، بەلكو بە تەواۋى دوژمنايەتتيان دەكردن، لەبەر ئەوۋى خۇمان بە خزمەتكارى خەلكى خۇمان دەزانى، ئىستا ئەوان لەنئو مال و مندالى خۇيان، لە شيرين خەودان، بەلام ئىمە بە ناۋى خزمەتكردن بە مىللەت، وا لەژىر دارى سىدارەين و خەرىكم دوايىن ساتەكانى ژيانم بەم وەسىيەتنامەيە تەواۋ دەكەم؛ جائەگەر منىش بەرپرسيارەتى گەرەم لەسەر شان نەبوۋايە، ئىستا منىش وەك ئىۋە لە ناۋ خاوخىزان و مالى خۇم لە شيرين خەودا دەبووم، ئەوۋى كە ئامۇژگاريتان بۇ دواى خۇم دەكەم، ئەمەش يەككە لەو بەرپرسيارەتيانەى كە لەسەر شانمە، دلنيام ئەگەر كەسكى دىكە لە ئىۋە؛ بەرپرسيارەتيەكانى منى وەئەستۆى خۇى گرتبا، ئىستا ئەو لە شوپىنى من لەژىر سىدارە دەبوو. وا من بە مەبەستى رەزايەتى خودا و بە پىي بەرپرسيارەتى سەرشانم، وەكوو كوردىكى خزمەتكارى گەل و لە ريگاي كارى چاكدا (امر بالمعروف) ئەو چەند ئامۇژگاريەم كردن كە ھيوادارم لەمەودوا عيبرەت وەرېگرن و بە تەواۋى گوئ لە ئامۇژگاريەكانم بگرن. بە ھيوای خواى گەرە بەسەر دوژمنايتاندا سەرکەون.

- 1- باوەرتان بە خودا (ما جاء من عندالله) و پەرستنى خودا و پىغەمبەر (د.خ) و بەجىگەياندى ئەركى ئايىنى پتەو بى.
- 2- يەكەتى و تەبايى لە نىۋان خۇتاندا بپاريزن، كارى نەشياو لە بەرانبەر يەكتردا مەكەن و چاۋچنۆك مەبن؛ بە تايبەت لە بەرپرسيارەتى و خزمەتكردندا.
- 3- خويىندن و زانست و پلەى زانياريتان بەرنە سەرەوۋ؛ بۇ ئەوۋى كەمتر فرىۋى دژمنا بخۇن.
- 4- باوەر بە دوژمنا مەكەن، بە تايبەت بە دوژمنى عەجەم، چونكە بە چەند ھۇو ريگاۋە عەجەم دوژمنى ئىۋەيە، دوژمنى گەل و نىشتمان و ئايىنتانە. ميژوو سەلماندىۋىەتى كە بەردەوام لە كورد بەبەھانەيە و بە كەمترين تاوان دەتانكوژئ و لە ھىچ تاوانىك بەرانبەر بە كورد دەست ناگىرپتەوۋە.
- 5- بۇ چەند رۇژىك ژيانى بى قىمەتى ئەم دنيايە خۇتان مەفرۇشن بە دوژمن، چونكە دوژمن دوژمنە و جىگەى ھىچ باوەر پىكردنىك نىە.
- 6- خيانەت بە يەكترى مەكەن، نە خيانەتى سياسى و نە گيانى و مالى و نامووسى، چونكە خيانەتكار لاي خودا و مرؤف سووك و تاوانبارە، خيانەت بە روۋى خيانەتكاردا دەگەرپتەوۋە.
- 7- ئەگەر يەككە لە ئىۋە توانى كارەكانى ئىۋە بە بى خيانەتكردن ئەنجام بدا، ھاوكارى بكەن، نەوەك لە پىناۋى چاۋچنۆكى و بەخىليدا دژى بوەستن، يان خوا نەكا لەسەرى ببن بە جاسووسى بىگانە.
- 8- ئەو شوپىنانەى لە وەسىيەتنامەكەدا نووسىومە بۇ مزگەوت و نەخۇشخانە و قوتابخانە؛ ئىۋە ھەمووتان داۋاى بكەن تا دەكرى و سووديان لىۋەردەگىرى.

9- ئۆيۈمۇ لە خەبات و ھەول و تىكۆشان مەۋەستىن؛ تا وەك ھەموو گەلانى دىكە لەژىر چەپۆكى دوژمانان رزگارتان دەين، مالى دنيا ھىچ نىيە، ئەگەر ولاتىكو ھەين، سەربەستىيەكو ھەين؛ مال و خاك و نىشتمانەكە و ھى خوتان بى، ئەو كاتە ھەموو شتىكتان ھەيە، ھەم مال، ھەم سەرۋەت، ھەم دەۋلەت و ئابروو و نىشتمانىستان دەين.

10- من پىم و نىيە ھەقى خودا نەين، ھەقى دىكەم لەسەر بى؛ بەلام ئەگەر كەسلىك لاي و ابوو، لە كەم تا زور شتىكى لاي منە، سەرۋەتى زورم جى ھىشتو، با بچى لە وارىسانم داوا بكا و ۋەرى بگرىتەۋە.

تا ئۆيۈمۇ يەكتر نەگرن، سەرنەكەون؛ زولم و زور لە يەك مەكەن، چونكە خوا زور زولم لەبەين دەبا و نابوودى دەكا، ئەۋە بەلىنى خواۋەندە بى كەم و زىياد، زولم دەرووخى و نابوود دەين، خوا تۆلەي زولمى لىدەكاتەۋە.

ھىوادارم ئەۋانە لەگوئ بگرن و خوا سەركەوتوتوتان بكا

خزمەتگوزارى گە ل و نىشتمان

قازىي محەممەد

كومارى كوردستان